

Digelaget Ørnene, Egense
Kongegården 72
9280 Storvorde

By og Land
Natur, BL
Stigsborg Brygge 5
9400 Nørresundby
+4599312410

Sagsnr.: 2023-007309
Dok.nr.: 2023-007309-86

Åbningstider:
Man- onsdag 09.00-15.00
Torsdag 09.00-17.00
Fredag 09.00-14.00.

30.05.2024

Tilladelse til kystbeskyttelse i form af digeforstærkning hos Digelaget Ørnene i Egense

For at sikre dig en god service ved personligt fremmøde, anbefales det, at du aftaler en tid på forhånd, enten ved at ringe til os eller benytte vores selvbetjeningsløsninger på www.aalborg.dk. Telefonen er åben alle hverdage i tidsrummet 10.00-14.00.

Digelaget Ørnene har den 12. maj 2023 ved rådgiver Niras ansøgt om tilladelse til etablering af kystbeskyttelses-foranstaltning ved forstærkning af lagets dige mod Langerak samt af tilhørende fløjdige mod vest. Ansøger har tidligere den 4. september 2021 og den 27. januar 2022 fremsendt supplerende oplysninger.

Der er ansøgt om forstærkning af et ca. 450 m langt fjorddige og et ca. 210 m langt fløjdige mod vest. Der er tale om eksisterende diger på matr.nr. 19fk Egense By, Mou.

Aalborg Kommune meddeler herved tilladelse efter kystbeskyttelseslovens §3, til etablering af kystbeskyttelsesforanstaltning ved forstærkning af dige mod Langerak og tilhørende fløjdige.

I medfør af kystbeskyttelseslovens §3a stk.2 er der i tilladelsen inkluderet en dispensation iht. naturbeskyttelseslovens §65 fra lovens §3 til inddragelse af ca. 2800 kvadratmeter beskyttet natur. Endvidere er der i medfør af kystbeskyttelseslovens §3a stk.3 stillet vilkår med hjemmel i vandløbsloven om, at projektet ikke må påvirke vandløb på stedet.

Oversigtskort over digelagets område og diger, som ønskes forstærket.

Vilkår for tilladelsen

Tilladelsen til ovenstående gives på følgende vilkår:

1. Udformningen af anlægget skal være i overensstemmelse med det ansøgte som beskrevet i ovennævnte ansøgningsmateriale.
2. Det påhviler Digelaget Ørnene at vedligeholde anlægget i god og forsvarlig stand og at ændre det eller fjerne det, hvis der viser sig uforudsete, skadelige virkninger som følge af anlæggets tilstedeværelse, eller hvis det forfalder og ikke straks genetableres.
3. Der må ikke uden Aalborg Kommunes tilladelse foretages udvidelse eller ændringer af det godkendte projekt.
4. Til digeforstærkningen må der alene anvendes rene, uforurenede og konstruktionsegne materialer.
5. Anlægsarbejdet må ikke påvirke de beskyttede naturarealer i området ud over det, som der ved nærværende tilladelse er meddelt dispensation til.
6. Ved udlægning af materiale og ved anlægsarbejde i øvrigt skal al kørsel foregå på diget. Hvis det undtagelsesvis er nødvendigt at køre på de beskyttede naturarealer (udenfor de områder, hvor der er tilladt udlægning af forstærkning) skal der anvendes køreplader.
7. Vandløb langs diget og ind- og udløb gennem diget må ikke påvirkes eller ændres ved forstærkningen. (Vilkår i medfør af vandløbsloven, der medfører at der ikke er behov for at meddele reguleringstilladelse efter vandløbsloven).
8. Når forstærkningen er gennemført, skal der udføres følgende pleje af den beskyttede natur for at opveje den negative effekt på beskyttet natur. Plejen skal foregå som et årligt høslæt på det nedenfor viste areal ("Engen") i perioden 15. september – 15. oktober, hvor 75 - 100 % af arealet skal slåes hvert år. Afslået plantemateriale skal fjernes umiddelbart efter slåningen og må ikke udlægges på beskyttet natur. (Vilkår i medfør af at der i denne tilladelse er inkluderet dispensation til at inddrage ca. 2800 kvadratmeter af de arealer ved diget, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens §3).
9. Ved anlægsarbejdets afslutning skal arbejdsområdet ved digelagets foranstaltning ryddeliggøres og alt affald bortskaffes forskriftsmæssigt.
10. Digelaget er ansvarligt for at der indgås alle nødvendige aftaler med lodsejere og andre for arbejdets udførelse, herunder færdsel, etablering af oplag, arbejdsareal, naturpleje mv.
11. Anlægsomkostningerne afholdes af Digelaget Ørnene.
12. De fremtidige drift- og vedligeholdelsesomkostninger afholdes af Digelaget Ørnene.
13. Når anlægget er færdigetableret, skal der til Aalborg Kommune sendes en færdigmelding, der bekræfter at anlægget er opført i overensstemmelse med tilladelsen, herunder at de projekterede mål på digerne er opnået.
14. Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens datering.

Plejeareal iht. vilkår nr. 8 er markeret med rødt og krydsskravering.

Klageadgang

Kommunens afgørelse kan, bortset fra afgørelser af økonomiske forhold, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er offentliggjort/meddelt. Klagefristen udløber den 27. juni 2024.

Klagevejledning fremgår til sidst i tilladelsen.

Rettidig klage har opsættende virkning. Anlægsarbejdet må derfor ikke igangsættes før klagefristen er udløbet, eller - i tilfælde af klage - før klagenævnets afgørelse foreligger.

Grundlag for Kommunens afgørelse

Ansøgningen er behandlet i henhold til:

- Kystbeskyttelsesloven, jfr. LBK nr. 73 af 18. januar 2024.
- Naturbeskyttelsesloven, LBK nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.
- Vandløbsloven, LBK 1217 af 25. november 2019
- Habitatbekendtgørelsen, BEK nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.
- Kysthabitat-bekendtgørelsen, BEK nr. 654 af 19. maj 2020 om administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter for så vidt angår kystbeskyttelsesforanstaltninger samt etablering og udvidelse af visse anlæg på søterritoriet
- Bekendtgørelse nr. 515 af 23. april 2020 om krav til ansøgning om tilladelse til udførelse af kystbeskyttelsesforanstaltninger.

Ansøgning og projektbeskrivelse

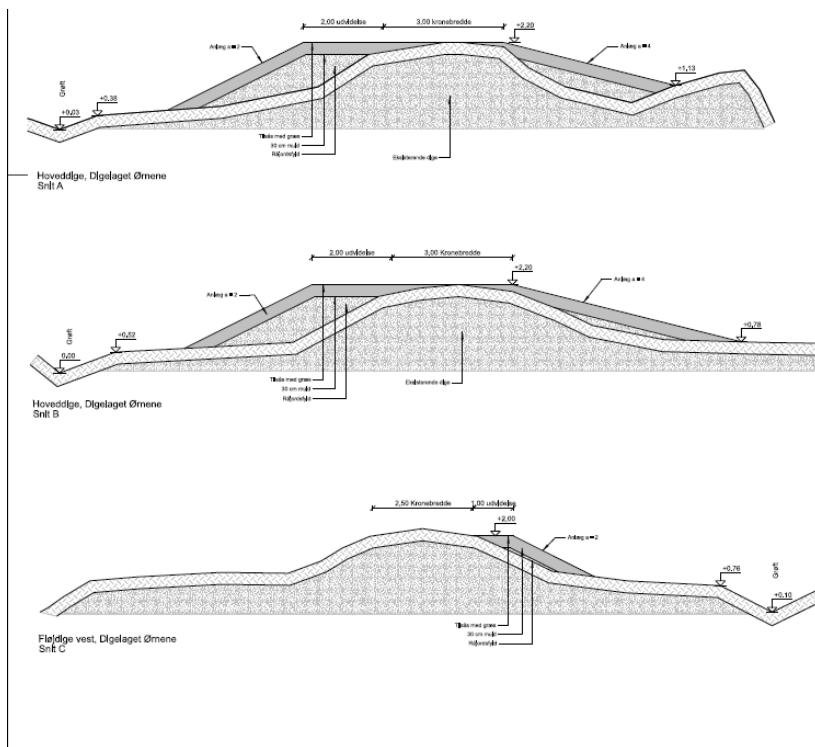
Digelaget Ørnene omfatter den vestligste del af sommerhusområdet nord for Egense, bestående af ejendommene beliggende på adresserne Havørnen og Kongeørnen samt Kystvej 10. Området er beskyttet mod oversvømmelse fra Limfjorden af et ca. 450 m langt fjorddige og et ca. 250 m langt fløjdige mod vest.

Digelaget Ørnene driver digerne, der er anlagt i 2005 iht. Kystdirektoratets tilladelse af 5. januar 2005.

Umiddelbart øst for Ørnene har Egense Nord Digelag et fjorddige og et havdige samt et fløjdige ind mod Ørnenes område, der beskytter det øvrige sommerhusområde ved Egense Nord. Digeanlæggene er bygget sammen.

Fjorddiget har i dag en kronehøjde på ca. 2,20 m (DVR90) og fløjdiget en kronehøjde på ca. 2,00 m (DVR90).

For at opnå en forbedret beskyttelse mod oversvømmelse fra havet (Langerak i den østlige del af Limfjorden), ønsker digelaget at forstærke digekonstruktionen som vist på nedenstående figurer.

NOTE:

Kriterer er i henhold til kriteriet D/100, Uoversvømmelse med et 100 års

fløddag af sø A, B og C fremgår af overkastnings-Bl. 10 A

SYMBOLER:
 Uoversvømmelse
 Høj dige

DL_A5_K10_3001

Navn	Titel	Udarbejdet	Godkendt
Udarbejdet	Uoversvømmelse		
Godkendt	Digelaget Ørnene, Egense		
Udarbejdet	Forundersøgelse af dige		
Godkendt	Normalelvvej		
Bl. 10 A		DL_A5_K10_3001	
Dato	2010/05/10	Udarbejdet	2010/05/10

NIRÅS

Skive Torngade 12, 5000 Aalborg
 Tlf: 9930 1000 Fax: 9930 1001

De ansøgte kronehøjder svarer stort set til højderne på de tilstødende diger mod øst hos Egense Nord Digelag. Det anses for hensigtsmæssigt, at det samlede sommerhusområde er beskyttet mod oversvømmelse til samme vandstand.

Forstærkningen af Ørnenes diger vil bidrage til, at forudsætningerne er til stede for at de to digelag vil kunne slås sammen, hvilket der fortsat er stor interesse for.

Der er opstået en mulighed for at Digelaget kan få stillet egnede materialer til digeforstærkningen til rådighed i form af opgravede materialer fra ledningsarbejder ifm. et omfattende kloakeringsprojekt i området. Digelaget kan modtage materialet uden beregning, aflæst på to ubebyggede sommerhusgrunde, som der er indgået aftale med ejerne om at anvende til formålet. Der er tale om jord, der fortrinsvis stammer fra private fællesveje, og som af jordforureningsmyndigheden er kategoriseret som ren. Digelagets rådgiver har vurderet, at der vil være tale om jord, som er egnet til indbygning i diget.

Kommunens vurdering Hensyn efter kystbeskyttelsesloven

Ifølge kystbeskyttelseslovens § 1 er formålet med kystbeskyttelse at beskytte mennesker og ejendom ved at reducere risikoen for oversvømmelser eller kystnedbrydning fra havet, fjorde eller andre dele af søterritoriet. Når der gives en tilladelse, skal formålet ifølge loven vurderes ved en afvejning af følgende hensyn:

1. Behovet for kystbeskyttelse

2. Økonomiske hensyn ved projekter omfattet af kapitel 1 a (ikke aktuelt i denne sag)
3. Kystbeskyttelsesforanstaltningens tekniske og natur- og miljømæssige kvalitet
4. Rekreativ udnyttelse af kysten
5. Sikring af den eksisterende adgang til og langs kysten
6. Andre forhold.

Behovet for kystbeskyttelse

Formålet med at etablere kystbeskyttelse er, ifølge § 1 i kystbeskyttelsesloven, at reducere en risiko ved erosion eller oversvømmelse. Risikoen ved oversvømmelse og erosion skal ses som kombinationen af den sårbarhed, der ønskes beskyttet og den konkrete fare for skade.

Ud fra værktøjerne Kystplanlægger og Kystatlas vurderes området at være udsat for oversvømmelsesrisiko. Kyststrækningen langs Ørnenes dige er udsat for en lille erosion i den østlige del og kysttilvækst i den vestlige del. Højvandsstatistikken for Hals er for en 50- og 100-års hændelse (2017-statistik) beregnet til henholdsvis 150 cm og 155 cm DVR90.

Der vurderes derfor at være et konkret behov for et kystbeskyttelses anlæg på stedet. Området der beskyttes af diget er et udlagt og stort set udbygget sommerhusområde. Området består af eksisterende bebyggelse, nybyggeri og infrastruktur i form af veje og spildevandskloakering mm.

Kystbeskyttelsesforanstaltningens tekniske og natur- og miljømæssige kvalitet

Aalborg Kommune vurderer, at diget efter forstærkningen vil have en hensigtsmæssig udformning og beliggenhed i forhold til at kunne beskytte mod primært oversvømmelse. Der opnås et klart defineret anlæg med et ensartet udtryk over en længere strækning. Det vurderes, at anlægget ikke påvirker miljøet og omgivelserne væsentligt negativt.

Rekreativ udnyttelse af kysten og sikring af den eksisterende adgang til og langs kysten

Diget giver mulighed for til fods at komme tæt på naturarealerne på begge sider af diget. Dette vil fortsat være tilfældet, og med den nye digeprofil forventes adgangsforholdene at blive forbedret.

Sikring af den eksisterende adgang til og langs kysten

Disse forhold vil ikke blive ændret ved projektet.

Andre forhold

Påvirkning af §3-beskyttet natur

Forstærkningen sker ved påfyldning af materiale på digets sider. Herved beslaglægges et bælte langs diget. Efter besigtigelse skønnes det, at de tilstødende beskyttede naturarealer har deres afgrænsning ved foden af det eksisterende dige. Forstærkningen vil ifølge ansøgningsmaterialet beslaglægge i alt ca. 2800 kvadratmeter beskyttet naturareal, fordelt med et knap 3 m bredt bælte langs for- og bagsiden af fjorddiget og et 0-1 m bredt bælte på bagsiden af fløjdiget.

Etablering af forstærkning af diget på ca. 2800 kvadratmeter beskyttet natur vil have en negativ effekt på beskyttet natur i området. For at modvirke denne negative påvirkning vurderes det, at der skal udføres naturforbedrende tiltag. Der stilles derfor vilkår om at mosen som ligger indenfor diget skal plejes med høslæt en gang årligt for at sikre at der sker en positiv udvikling i den beskyttede moses naturkvalitet. Det vurderes at en vedvarende pleje af arealet vil kunne kompensere for den negative effekt.

Ved besigtigelse er det konstateret, at der på den udvendige side af det eksisterende dige er en 10-15 meter bræmme af tagrørssump, som er kraftigt domineret af tagrør og med indslag af strand-annelgræs, gåsepotentil og strand-kogleaks. Efter denne bræmme, mellem det gamle dige og Limfjorden, er en strandeng i god tilstand.

På hoved- og fløjdigets indvendige sider er der en mosaikvegetation med arter, der karakteristiske for mose, eng og strandeng, hvor kvaliteten er lavest langs digerne, da arealerne ligger højere i terræn og bliver afvandet af den nærliggende grøft på indvendig side af digerne.

På baggrund af besigtigelsen vurderes det, at ændringen af hoveddigets skråningsanlæg på udvendige side højst må påvirke de første 10-15 meter af tagrørssumpen grundet arealets kvalitet i forhold til den foranliggende strandeng.

Udvidelsen af hoved- og fløjdige bør holde sig inden for grøften, da flytning af grøften vil medføre øget dræning ind i de øvrige dele af den nye natur, som har en god tilstand.

Det fremgår af ansøgte, at færdsel sker om nødvendigt på køreplader. Det vurderes, at det er nødvendigt at køre på beskyttet natur for at gennemføre projektet, og deraf skal det stilles som krav, at der anvendes køreplader.

Afvejning af hensyn i kystbeskyttelsesloven

Ved en samlet afvejning af hensynene i kystbeskyttelsesloven, finder Aalborg Kommune, at der kan gives tilladelse til at etablere kystbeskyttelse i form af digeforstærkning på matr.nr. 19fk Egense By, Mou. Aalborg Kommune har i sin afgørelse især lagt vægt på kystbeskyttelseslovens § 1, stk. 1, nr. 1 og 3 om behovet for kystbeskyttelse samt kystbeskyttelsesforanstaltningens tekniske og natur- og miljømæssige kvalitet.

Natura 2000 og bilag IV arter

Natura 2000

Nærmeste Natura 2000-område er nr. 14 - Aalborg Bugt, Randers Fjord og Mariager fjord beliggende 1,5 km øst for projektområdet. Natura 2000-området omfatter Habitatområde 14 og fuglebeskyttelsesområde F2. Relevante naturtyper og arter, i forhold til projektet, på udpegningsgrundlaget er strandeng (1330). Det vurderes, at projektet er afstandsmæssigt så langt fra Natura 2000 området at det ikke vil påvirke naturtyperne ind i selve området. Ligeledes vurderes projektet ikke at kunne påvirke de marine habitatnaturtyper. Der er stor afstand og der regnes med ingen eller marginal sediment frigørelse i vandkanten, der vil afleje sig i det nære område uden for Natura 2000. Projektet vurderes ikke at påvirke ud i Limfjorden og dermed påvirke de arter på udpegningsgrundlaget, der er knyttet til det marine (Odder, Spættet sæl, Stavsild, flod- og havlampret).

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområdet omfatter en række ynglende og trækkende andefugle, vadefugle og terner. Projektet påvirker beskyttet strandeng, der kan udgøre et levested for fugle på udpegningsgrundlaget. Den del af strandengen, der påvirkes af projektet, vurderes ikke at være et væsentligt levested for fugle på udpegningsgrundlaget grundet strandengens ringe tilstand uden karakter af sammenhængende rørskov eller lysåbne strandeng.

Bilag IV

Ifølge habitatbekendtgørelsens § 10, stk. 1, jf. § 7 må der ikke gives tilladelse, dispensation, godkendelse mv., hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a) eller kan ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b) i alle livsstadier.

Relevante arter på habitatdirektivets bilag IV er spidssnudet frø, som er fundet i en sø 750 meter syd fra digerne. Spidssnudet frø kan leve i mange typer vandhuller og søer. Den er afhængig af, at søen er omgivet af fugtige udyrkede arealer som fødesøgnings- og rasteområde, såsom moser og enge. Det vurderes, at mosearealerne omkring diget ikke er et egnet rastested for spidssnudet frø, da moserne ligger relativt isoleret fra nærliggende søer, og der er flere spærringer i landskabet såsom bebyggelse, diger og grøfter.

Aalborg Kommune vurderer, at projektet ikke vil forringe levevilkårene for dyre- og plantearter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV. Vurderingen er foretaget på baggrund af tilgængelige data

over fund af arter (Aalborg Kommunes egne registreringer, Naturdata i Danmarks Miljøportal, Arter.dk samt Naturbasen.dk).

Vandrammedirektivet

Limfjorden er et målsat kystvand. Miljømålet for Limfjorden er god økologisk tilstand og god tilstand. Tilstanden i Limfjorden er moderat økologisk tilstand og ikke god kemisk tilstand. Projektet vil medføre ingen eller marginal sediment frigørelse i vandkanten. Projektet vurderes derfor ikke at være til hinder for at der kan opnås målopfyldelse i Limfjorden.

Offentliggørelse og høring af berørte myndigheder

Projektet har været offentliggjort ved annoncering på kommunes hjemmeside i perioden fra den 14. december 2023 til den 22. januar 2024. Der er ikke indkommet indsigelser mod projektet.

Projektet har i samme periode været fremsendt til høring hos berørte myndigheder. Kystdirektoratet har bl.a. bemærket, at området anses for oversvømmelsestruet, at projektet vurderes at nedsætte risikoen for oversvømmelser i den nære fremtid. Det anbefales at overveje, om diget med fordel kan trækkes længere ind mod land, og at vurdere, om der er andre kystbeskyttelsesmetoder, som vil have mindre påvirkning af landskab og natur. Miljøstyrelsen har meddelt, at de ikke har bemærkninger til projektet.

Sammenfatning og konklusion

Aalborg Kommune har særligt lagt vægt på, at diget ikke i væsentlig grad vil ændre karakter, og at landskabelige indtryk kun ændres marginalt. Der er stillet vilkår som kompensation for at der indtages beskyttede naturarealer langs digefoden. Kommunen har overvejet andre løsninger, men har ikke kunnet pege på løsninger i form af tilbagerykning af diget eller andre foranstaltninger end et dige, som ville være en bedre løsning.

Denne afgørelse offentliggøres under Høringer og afgørelser på [kommunens hjemmeside](#).

Miljøvurderingsloven

Det ansøgte projekt er omfattet af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), jf. LBK nr. 4 af 3. januar 2023, bilag 2, pkt. 10, litra k. Aalborg Kommune har screenet projektet ud fra kriterierne i miljøvurderingslovens bilag 6 for væsentlig påvirkning af miljøet og på den baggrund truffet afgørelse om, at det ansøgte projekt ikke vil medføre væsentlig påvirkning af miljøet og således ikke er omfattet af krav om miljøvurdering. Afgørelsen er truffet efter miljøvurderingslovens § 21, stk. 1. Afgørelsen om at der ikke skal udarbejdes en miljøvurdering offentliggøres samtidig med denne tilladelse.

Kommunens bemærkninger

Forstærkningen af diget vurderes at være en kystbeskyttelsesmæssig forbedring både lokalt i digelagets område og for sommerhusområdet som helhed.

Det har tidligere flere gange været forsøgt at sammenlægge de to inddigede dele af sommerhusområdet under ét digelag – disse bestræbelser er primært strandet på bl.a. at digeanlæggene under henholdsvis Egense Nord Digelag og Ørnene var af forskellig beskaffenhed, hvilket også medførte en økonomisk ubalance ved en sammenlægning. Endelig udgjorde det forhold, at Egense Nords diger var ejet og drevet af et digelag, mens digerne hos Ørnene tilhørte Grundejerforeningen Ørnene et problem. Natur- og Miljøklagenævnet fastslog den 9. november 2016 i en klagesag, at det ikke er muligt at sammenlægge et digelag med en grundejerforening.

Siden er Digelaget Ørnene oprettet i 2018 i medfør af kystbeskyttelsesloven.

Når klagefristen er udløbet, og der ikke er indkommet klager, kan tilladelsen udnyttes. Hvis der indgives klage vil vandløbsmyndigheden underrette herom.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år fra dato.

Det er ansøgerens pligt at oplyse eventuelle andre, der skal udføre arbejdet, om tilladelsens indhold.

Tilladelsen indeholder ikke en garanti for den projekterede konstruktions sikkerhed eller stabilitet.

Aalborg Kommune opfordrer i forbindelse med bygge- og anlægsarbejder bygherre, entreprenører og leverandører til, at anvende materialer som er produceret på en bæredygtig måde og anvende maskiner m.v. som er energi - og miljørigtige.

Venlig hilsen

Gerd Jungdal

+4599312410

Du kan altid kontakte Aalborg Kommune sikkert på www.aalborg.dk/kontakt eller via Digital Post på www.borger.dk. Har du brug for hjælp til Digital Post, kan du ringe til Den Digitale Hotline på 7020 0000. Læs om dine rettigheder og hvordan vi behandler personoplysninger på www.aalborg.dk/gdpr.

Bilag

Klagevejledning til afgørelse efter kystbeskyttelsesloven

Kommunens afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen er 4 uger fra den dag tilladelsen er offentliggjort.

Klageberettigede er:

- Den afgørelsen er rettet til
- Enhver, der må antages at have en væsentlig individuel interesse i sagen
- Danmarks Naturfredningsforening
- Friluftsrådet
- Ejendomsforeningen Danmark
- Fritidshusejernes Landsforening

Kommunens afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagen skal være indsendt senest 4 uger efter den dato, hvor afgørelsen er offentliggjort. Det koster et gebyr at klage. Læs mere om klageregler og gebyrer på [Nævnenes hus](#).

Du skal være klageberettiget for at kunne klage, dvs. have en væsentlig retlig interesse i sagens udfald.

Du sender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet via Klageportalen. Efterfølgende kommunikation om klagen sker også gennem Klageportalen. Du kan finde Klageportalen via Miljø- og Fødevareklagenævnet på [Nævnenes hus](#).

Hvis du er undtaget for digital selvbetjening og derfor ønsker at klage uden at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Aalborg Kommune, By og Land. Vi videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.